

РЕШЕНИЕ

№ 947

гр. София, 29.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13, в закрито заседание на двадесет и девети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Владимир Вълков

като разгледа докладваното от Владимир Вълков Търговско дело № 20221100901369 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.25 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) във вр. с чл.274 и сл. от ГПК.

Образувано е по жалба на Н.И.Я. и Г. ЯВ. ЯН., представлявани от адв. Д.Г. срещу отказ № 20220715180846/19.07.2022 г. на длъжностно лице по регистрация при Агенция по вписванията да бъдат заличавани по партидата на „В.-НЕТ“ ЕООД вписания едноличен собственик на капитала и единствен управител на дружеството – Я.Х.Я.. Твърди се, че Я.Я. е наследодател на жалбоподателките. Позовават се на нормата на чл. 157 ал. 1 ТЗ, според която дружеството се счита прекратено със смъртта на физическото лице – едноличен собственик на катипала при отсъствие на предвидено друго. Застъпват теза, че прекратяването на търговското дружество подлежи на вписване, това обстоятелство намира отражение в имуществената сфера на наследниците на починалия, легитимиращо ги да поискат и вписвания по партидата на търговеца – чл. 15 ал. 1 т. 2 ЗТРРЮЛНЦ. Застъпена е теза, че за вписване на заявените обстоятелства без значение са последващите действия в това число и ликвидация както и че наследниците не дължат да заявят прекратяване на дейността или откриване на производство по ликвидация, нито да провеждат такова производство. Искане се отказът да бъде отменен и да бъде разпоредено вписване на поисканото заличаване.

В отговор по жалбата при условията на чл. 25 ал. 2 изр. трето ЗТРРЮЛНЦ Агенция по вписванията, представлявана от юрисконсулт И.К. оспорва жалбата. Намира за правилен отказът с оглед обстоятелството, че не са налице необходимите изисквания за откриване на производство по ликвидация. Застъпена е теза, че наследниците не са легитимирани да

поискат заличаване имената а своя наследодател след като не вземат решение за прекратяване на дружеството и избор на ликвидатор на същото. Застъпена е теза, че прекратяването на търговеца изисква заявление по образец Б 6, каквото в случая не е подадено и не съществува възможност за вписване на заявените обстоятелства въз основа на заявление А4. Претендират се разноски както и юрисконсултско възнаграждение в това производство в размер на 300 лв.

По допустимостта на жалбата

Частната жалба е подадена от името на заявителя, от чието име е иницирано и регистърното производство, против подлежащ на обжалване акт и в установения едноседмичен срок. Внесена е и дължимата държавна такса. Ето защо, налице са предпоставките за разглеждане законосъобразността на оспорения акт.

По основателността на жалбата.

От достъпното в електронната система на регистърната администрация Заявление А4 № 20220715180846 се установява поискано от адв. Д.Г., легитимирал се с пълномощно, изходящо от Н.Я. и Г.Я., да бъде заличен като едноличен собственик на капитала и управител на дружеството техният наследодател Я.Х.Я.. Представени са доказателства за родствена връзка, акт за смърт на Я.Х.Я. и протокол, отразяващ отказа на Н.Я. и невъзможност за Г.Я. да продължат дейността.

В обосновка на постановения отказ длъжностното лице по регистрацията приема, че заявлението не изхожда от оправомощено лице – наследниците не са оправомощени по смисъла на чл. 15 ал. 1 т. 3 и т.4 вр. ал. 6 при условие, че не вземат решение за прекратяване на дружеството и избор на ликвидатор. Прието е и че доколкото не е използван предвиденият образец за заявяване прекратяване на дружеството, искането не е предявено в предвидената за целта форма. Наведени са съображения, че заличаване на дружеството предполага осъществена ликвидация.

При тези обстоятелства от правна страна съдът намира следното:

Възложените на длъжностното лице по вписванията компетенции обезпечават обществения интерес за осигуряване достоверност на обстоятелства, относими към статута на търговец и утвърдени от закона като подлежащи на огласяване. В тази насока нормата на чл. 21 т. 4 ЗТРРЮЛНЦ ангажира длъжностното лице непосредствено да се увери, че са се проявили фактите, от които законът извлича заявеното за вписване обстоятелство. Законът изрично указва и средството за постигане на този общественозначим резултат – заявено искане от достоверен източник (чл. 15 ЗТРРЮЛНЦ) и надлежно документирано обстоятелство (чл. 21 т. 5 ЗТРРЮЛНЦ). Ето защо и в кръга на службата си длъжностното лице дължи да се увери, че са настъпили факти, предписани от закона или учредителния акт, обуславящи и проявление на заявеното и подлежащо на огласяване обстоятелство.

Нормата на чл. 157 ал. 1 ТЗ предписва прекратяване на едноличното търговско дружество като пряка последица от смъртта на едноличния собственик на капитала, освен

ако устройственият акт не предвижда друго. Специалният закон – ЗТРРЮЛНЦ не предписва нарочни правила за огласяване на това обстоятелство, което обаче пряко рефлектира върху статуса на фингираната личност – еднолично дружество с ограничена отговорност. Смъртта на едноличния собственик на капитала лишава дружеството както от представителен орган, така и от орган, способен да го легитимира. Членственото правоприемство не възниква по силата на наследяването, а законът овластява дееспособния наследник да встъпи в такова, стига обаче да се ангажира лично и изрично с участие в търговско дружество, чийто капитал е притежаван еднолично от наследодателя му. Следователно, нежеланието на наследниците да продължат търговската дейност при настъпило прекратяване на дружеството по силата на закона създава неоправдана привидност за надлежно структуриран правен субект. Този резултат противоречи на принципа за публичност, доколкото значимо за статуса на юридическото лице обстоятелство остава скрито за третите лица. Ето защо и липсващата регламентация за оповестяване на настъпилата промяна – прекратена правосубектност на едноличния собственик на капитала, сочи на празнота в закона, която следва да бъде преодоляна по посредством аналогия.

Регистърът съвместява частния интерес на търговските и сдруженията с нестопанска цел с публичния интерес от поддържане на актуална информация за относими към тях обстоятелства. Ако при физическото лице смъртта му е достатъчна, за да бъде отразена и в търговския регистър при изрична легитимация в тази насока на наследниците (чл. 60а т. 2 ТЗ) по отношение на юридическото лице, каквото се явява и едноличното дружество с ограничена отговорност, смъртта на физическото лице, осъществяващо дейност чрез дружеството, не е подлежащо на обявяване обстоятелство. Разграничената правна сфера на дружеството от тази на едноличния собственик на капитала определя като пряка последица от прекратената правосубектност на собственика на капитала преминаване на търговското дружество във фаза на ликвидация – арг. от чл. 266 ал. 1 ТЗ. В тази фаза се реализира зачетеният от закона интерес и на наследниците, които не желаят да продължат дейността. По силата на наследяването те получават част от чистия актив на дружеството, която подлежи на определяне именно във фазата по ликвидация. Следователно, приложение по аналогия следва да намери правилото на § 5а ал. 2 вр. ал. 1 от ПЗР на ЗТРРЮЛНЦ. Ето защо следва да се приеме, че наследниците са легитимирани да инициират регистърно производство и когато не желаят или не могат да продължат дейността, но са ограничени да подадат заявление за ликвидация. Липсва правен интерес, обосноваващ правомощие за наследниците да искат, а следователно и задължение за длъжностното лице по регистрацията да отрази в регистъра заличаване на техния наследодател.

По изложените съображения постановения отказ се явява основателен.

По разностите

Настоящият състав приема, че нормата на чл. 25 ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ е специална по отношение на общата норма на чл. 541 ГПК. Видно и от мотивите към законопроекта промяната цели процесуална икономия с произтичащата от това своевременна реализация на отчетената като подлежаща на възмездяване вреда от упражняване на административна

дейност. Съдът, разглеждащ законосъобразността на охранителния акт е овластен да утвърди и правото на възмездяване на страната в производството при съблюдаване на общите правила. Агенция по вписванията не е страна в охранителното производство, а само по себе си спорното производство по частна та жалба не третира материалноправен спор, обуславящ и приложение на утвърдения механизъм за разпределение отговорността за разносните с чл. 78 ГПК. От основанията за ангажиране отговорността за разноси произтича и правилото на чл. 78 ал. 8 ГПК. Ето защо неоснователна се явява претенцията на Агенция по вписванията за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалбата на Н.И.Я. и Г. ЯВ. ЯН., представлявани от адв. Д.Г. срещу отказ № 20220715180846/19.07.2022 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането по чл. 78 ал. 8 ГПК, предявено от Агенция по вписванията.

Решението може да бъде обжалвано с частна жалба пред Апелативен съд – София в едноседмичен срок от съобщението.

На основание чл. 7 ал. 2 ГПК препис от настоящото да бъде приложен към съобщенията.

Съдия при Софийски градски съд: _____